

Zielone światło dla biogazowni

Ostatnie miesiące to czas oczekiwania na zapowiedziane rewolucyjne zmiany przygotowane przez Prawo i Sprawiedliwość w zakresie rozwoju energii odnawialnej w Polsce. Dziś znamy już część nowych przepisów, które nam, przedstawicielom sektora biomasy i biogazu, dają nową nadzieję.

SYLWIA KOCH-KOPYSZKO, UNIA PRODUCENTÓW I PRACODAWCÓW PRZEMYSŁU BIOGAZOWEGO

Zapowiedzi zmian dotyczące promowania stabilnych źródeł energii odnawialnej, o których słyszeliśmy od miesięcy, zwiastowały ujęcie w rządowym planie dalszego rozwoju biogazowni instalacji rozproszonych, które zajmują się zarówno utylizacją odpadów poprodukcyjnych, jak i wytwarzaniem energii elektrycznej, stabilizującej końcówki sieci elektroenergetycznych na terenach wiejskich. Biogazownie to również źródło energii cieplnej oraz bezzapachowego, bezpiecznego dla wód gruntowych nawozu naturalnego o zawartości mikro- i makroelementów. Instalacje przyczyniają się do współpracy z rolnikami i do generowania ich dodatkowych przychodów oraz do zmniejszenia niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Te i inne argumenty pokazują, jak wiele zalet ma biogaz w Polsce i jak bardzo biogazownie mogą pomóc w rozwoju energetyki stabilnej, opartej o własną biomasę lokalną.

Obecnie nadal trwają intensywne prace nad poselskim projektem nowelizacji ustawy o OZE w Komisji Energii i Skarbu Państwa. Ustawa powinna wejść w życie do 1 lipca br., zgodnie z zapowiedzią zapisów uchwalonej nowelizacji z grudnia 2015 r.

Projekt nowelizacji (ustalenia na dzień 9.06.2016 r. – przyp. red.) zakłada powstanie specjalnych koszyków aukcyjnych do 1 MW i powyżej 1 MW z podziałem na:

- ▶ instalacje z produkcją ponad 3,504 MWh/MW/rok,
- ▶ spalarnie śmieci,

- ▶ instalacje z produkcją ponad 3,504 MWh/MW/rok, ale poniżej 100 kg CO₂/MWh,
- ▶ klastry energii,
- ▶ spółdzielnie energetyczne,
- ▶ biogazownie.

W projekcie nowelizacji odniesiono się do spalania wielopaliwowego i zmieniono minimalny udział biomasy z 20 proc. na 15 proc. łącznej wartości energetycznej substratów.

Projekt nowelizacja ustawy o OZE wprowadza jedną definicję klastra energetycznego w miejsce mikro- i makroklastrów

Biomasa lokalna

Projekt nowelizacji zapowiada nowe zdefiniowanie biomasy lokalnej. Będzie to biomasa pochodząca z upraw energetycznych, a także z odpadów lub pozostałości z produkcji rolnej oraz przemysłu przetwarzającego jej produkty, zboża inne niż pełnowartościowe pozyskane w sposób zrównoważony. Sposób dokumentowania biomasy, w tym biomasy lokalnej, oraz zasady jej zrównoważonego pozyskania będzie określał minister właściwy do spraw rynków rolnych. Promień obszaru pozyskania biomasy lokalnej został ustalony na odległość 300 km od miejsca jej dalszego przetwarzania. Minister może w drodze rozporządzenia określić rodzaje biomasy, w szczególności biomasy lokalnej, z której do wytworzenia energii w procesie spalania będzie przysługiwało świa-

dectwo pochodzenia, obowiązek zakupu energii albo prawo do pokrycia ujemnego salda w ramach aukcji, biorąc pod uwagę potrzebę zachowania zrównoważonego wykorzystania biomasy oraz wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe.

Drewno energetyczne

Co istotne, posłowie dostrzegli również potrzebę doprecyzowania kwestii biomasy drzewnej, co ma przeciwdziałać procederowi wykorzystywania pełnowartościowego drewna meblarskiego na spalanie. Powstała zatem definicja drewna energetycznego do spalania, która mówi, że drewno to posiada obniżoną wartość techniczną i użytkową uniemożliwiającą jego przemysłowe wykorzystanie. Uszczegółowieniem tej definicji zajmie się w późniejszym czasie Ministerstwo Środowiska.

Klastry energetyczne

Ciekawym rozwiązaniem jest wprowadzenie jednej definicji klastra energetycznego w miejsce mikro- i makroklastrów. Klastr energii jest to cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej, jednostki naukowe, jednostki badawczo-rozwojowe lub jednostki samorządu terytorialnego, dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV,

na obszarze działania tego klastra nieprzekraczającym granic jednego powiatu, w rozumieniu ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2015 poz. 1445 i 1890). W imieniu członków klastra energii reprezentuje go koordynator, czyli powołana w tym celu spółdzielnia, stowarzyszenie, fundacja lub wskazany w umowie klastrowej dowolny członek klastra energii, zwany dalej koordynatorem klastra energii. Operator sieci dystrybucyjnej ma zawierać umowę o świadczenie usług dystrybucji z koordynatorem klastra.

Spółdzielnie energetyczne

Dla inicjatyw, jakimi są spółdzielnie energetyczne, została zaproponowana zmiana, która ma pobu-

dzić podmioty do takich inicjatyw. Przedmiotem działalności spółdzielni energetycznej ma być wytwarzanie i równoważenie zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu na potrzeby własne lub jej członków energii elektrycznej w instalacjach OZE o łącznej mocy nie większej niż 10 MW lub biogazu w instalacjach OZE o rocznej wydajności nie większej niż 40 mln m³ lub ciepła w instalacjach OZE o łącznej mocy osiągalnej w skjarzeniu nie większej niż 30 MW. Tak zdefiniowane spółdzielnie miałyby funkcjonować w ramach sieci dystrybucyjnej, gazowej lub ciepłowniczej na obszarach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Urząd Regulacji Energetyki na wniosek spółdzielni ener-

getycznej ma uznawać, że stworzony przez nią system jest zamkniętym systemem dystrybucyjnym, jeśli system ten dostarcza energię wyłącznie dla członków spółdzielni, a liczba jego użytkowników jest mniejsza niż 1000, a także gdy z tego systemu nie są zaopatrywani odbiorcy niepostępujący umowy kompleksowej. Zwolnienie z obowiązku przedkładania URE do zatwierdzenia taryf będzie obowiązywało, jeśli dana taryfa nie będzie wyższa niż najwyższa taryfa wyznaczona przez URE dowolnemu OSD w poprzednim roku.

Mikroinstalacja biogazu rolniczego

W nowelizacji pojawiła się osobna kategoria, jaką jest mikroinstalacja bio-

gazu rolniczego. Mikroinstalacja biogazu rolniczego to wytwórca biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 160 tys. m³ lub wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji bę-

Wprowadzenie kategorii mikroinstalacji biogazu rolniczego ma na celu umożliwienie sprzedaży energii oraz biogazu przez rolników prowadzących gospodarstwa rolne bez konieczności rejestracji odrębnej działalności gospodarczej

dący osobą fizyczną wpisaną do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może sprzedać energię elektryczną lub ciepło wytworzone z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, lub biogaz rolniczy wytworzony w mikroinstalacji biogazu rolniczego. Jest to działalność wytwórcza w rolnictwie w rozumieniu art. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Zmiana ma na celu umożliwienie sprzedaży ener-

gii oraz biogazu przez rolników prowadzących gospodarstwa rolne bez konieczności rejestracji odrębnej działalności gospodarczej.

Certyfikaty i ceny referencyjne

W ramach nowelizacji nastąpiło wyszczególnienie osobnego obowiązku umorzenia certyfikatów za energię wyprodukowaną w biogazowniach rolniczych – do poziomu 0,65 proc. na rok 2016. Poprawka ta pozwoli zapewnić stabilne i rentowne funkcjonowanie istniejącym biogazowniom rolniczym, aż do momentu, gdy przedsiębiorcy wytwarzający biogaz rolniczy zdecydują się skorzystać z systemu wsparcia bazującego na rozwiązaniach aukcyjnych zawartych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Nowelizacja dotyczy energii wyprodukowanej po 1 lipca 2016 r. przez istniejące instalacje biogazowni rolniczych. Dla nowych instalacji biogazowni rolniczych, których właściciele pracowali w niepewności, została przedstawiona w nowelizacji do ustawy o OZE cena referencyjna w aukcjach organizowanych w latach 2016 – 2018, która nie będzie mogła być niższa niż 550 zł/MWh.

To dobry sygnał, że biogazownie rolnicze jako stabilne źródła mają szansę na dalszy rozwój w Polsce. •

